

Nr 294.

Av herr **Johanson, Emil, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om skolstyrelse i vissa kommuner.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag till lag om skolstyrelse i vissa kommuner skall folkskolestyrelsen bl. a. uppgifter även ha den att välja lärare vid skolan. Häri göres emellertid ett undantag. Innehavare av läraretjänst, med vilken är förenad organist- eller klockaresyssla eller båda dessa sysslor eller kyrkosångarebefattning, skall tillsättas på sätt, varom särskilt är stadgat. Detta innebär, att förslag till dylik tjänst upprättas av sammansatt kyrko- och skolråd samt att valet sker å kyrkostämma. I de allra flesta landskommuner och i en del städer äro här åsyftade kyrkliga tjänster i vederbörlig ordning förenade med folkskolläraretjänst. Förhållandet kommer sålunda att bliva, att de allra flesta församlingar nödgas välja skolråd, även sedan de till den borgerliga kommunen överflyttat skolärendena, vilket skolråd till enda uppgift har att i förekommande fall tillsammans med kyrkorådet förbereda val till här ifrågavarande förenade tjänster. Det torde vara uppenbart, att dylika bestämmelser komma att i många fall förorsaka missförstånd och förbiseende. Ännu betänkligare är emellertid, att den för skolärendenas handläggning särskilt utsedda myndigheten — folkskolestyrelsen — genom dessa bestämmelser helt ställes utanför inflytande på tillsättandet av en läraretjänst inom kommunen, ofta den viktigaste tjänsten och ej sällan den enda manliga folkskolläraretjänsten inom kommunen. Det torde väl i regel finnas lämpligt att i skolrådet invälja samma personer som i folkskolestyrelsen, men man har ingen garanti för att icke här slitningar mellan olika intressen komma att göra sig gällande. I varje fall är det en oförmåhet, att den egentliga skolmyndigheten i kommunen icke skall äga något inflytande vid tillsättning av med kyrkliga tjänster förenad läraretjänst, i all synnerhet då de kyrkliga tjänsterna måste och skola betraktas som bisysslor.

Frågorna om förening av folkskolläraretjänst med organist-, klockare- och kyrkosångarebefattningar och om tillsättandet av dylik tjänst ha varit föremål för utredning och förslag såväl från statsmakterna som enskilda sammanslutningar. Härför redogör departementschefen å sid. 186 ff. i Kungl. Maj:ts prop. nr 100. Någon lösning av frågorna har dock icke kommit till stånd. Det synes oss, som om dessa frågor i och med genomförandet av nu föreslagen lagstiftning ånyo borde tagas upp till prövning och föras till en definitiv lösning snarast möj-

ligt. Detta bl. a. också för att bringa ur världen ovan påpekade oformligheter. Vi vilja emellertid ifrågasätta, huruvida icke tills vidare genom tillägg till Kungl. Maj:ts stadga den 4 maj 1894 huru förfaras skall vid tillsättning av folkskolläroretjänst jämte därmed förenade organist- och klockarebefattningar i 1 § kunde stadgas, att i församling, där skolärendena överförts till den borgerliga kommunen, det åligger folkskolestyrelsen att taga den befattning med tillsättning av dylik tjänst, som eljest åvilar skolrådet. Härigenom tryggades folkskolestyrelsens medinflytande vid förberedelserna till val av befattningshavare å ifrågavarande förenade tjänster.

På grund av det anförda få vi därför hemställa,

att riksdagen vid beslut i anledning av det i Kungl. Maj:ts prop. nr 100 ingående förslaget till lag om skolstyrelse i vissa kommuner måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådana åtgärders vidtagande, att folkskolestyrelsen i kommuner, där sådan finnes, tillförsäkras det inflytande på tillsättning av läroretjänst, som är förenad med någon här åsyftad kyrklig befattning, vilket eljest skulle tillkomma skolrådet.

Stockholm den 12 mars 1930.

Ruben Wagnsson.

David Norman.

Emil Johanson.

N. S. Norling.

Joh. Larsson.

A. J. Granström.